

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoraljai-Ujnyel, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond 20
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

POLITIKAI HIRLAP.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmérték szerint egy négyszög centim
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Több mint fél századdal előbb egy nagyot dobant az ország szive s ezt a dobbanást megérezte az egész nemzet. Mintha százados álmából riadt volna fel, úgy tekintett Buda felé, honnan egy hatalmas szó repült szerte a hazába: Talpra magyar!

Szégyennel tekintett önmagára a csak nyelvében felujhódott nemzet, érezte elmaradottságát a művelt európai nemzetek között; belátta, hogy nem igazság az, ha a számban ugys megfogyott nemzet öniát saját szolgájává aljasítja. Egy anyának, a magyar hazának gyermekei legyenek mind testvérek s amint együtt hullott vére minden magyarnak a legkisebb talpalatnyi földért, együtt élvezzék az évezredek jogokat is.

Megcsörren a bilincs, lehull, gazdája nincs. A felszabadult jobbágy karjával, kardjával, egyenesre kötött, kifent kaszájával csatlakozik a hadsereghez. Megalakul a nagy nemzeti hadsereg; az egyenlő ruha egy érzést tápláló szivet takar: legyen szabad a magyar nemzet s mit rákentek a századok, lemossák a gyalázatot.

Magasztos, történelmi jelentőségű napok voltak azok! Miért hiába szállottak sikra Bethlen, Bocskay, Thököly, Rákóczy vitézei, a haza függetlenségeért; az egyenjogusított nemzet néhány nap alatt kivívta azt. Megmutatta, mit vihet keresztül az összetartás és hazaszeretet.

Az a márciusi tizenkét pont volt a nemzet abc-s könyve. Abból tanulták meg, mit nélkülözött a haza. Kossuth lelke volt a nemzet imádsága s ez az ima felhatott az égig, majd új erőre kelve átlengte az egész magyar hazát s a szabadság virága nyílt mindenütt nyomában. Szavának minden betűjére egy honvéd csákovával több ragyogott a büszke seregben. Igen, mert harcos kellett a szabadság bölcsőjéhez. Vérről táplálkozott az ujjongva üdvözölt kised s a nemzet életáldozó szeretettel nyújtotta feléje emlőit.

Mintha álom lett volna, úgy tekintek vissza e napokra. E bérce-völgyes vidék, hol Tokaj nedűje foly, ez volt a haza lelkének is táplálója. Tüzes italt, oroszlánvért szívott magába a gyermek, a Rákóczy idők szabadságszelleme volt éltetője; itt tanult lelkesedni a multon, itt tanult sirni a jelenen, itt tanult remélni a jövőben, mert az nem lehet, hogy annyi szív hiába onta vért! A szabadságért elhullott hősök lelke lebeg a vidék fölött, az öltötte magára a szabadsághős testét, kinek nevére ma is feldobban a magyar szív. Nem egy emberé az már, hanem a magyar szabadságé, úgy hívják, hogy: *Kossuth Lajos*.

Félre e napon az egyenetlenkedéssel! Simuljon el a pártszenvédelek hulláma. Emlékezzünk a szent napokra s legyen közöttünk egyetértés, együttérés. Csendesüljön el az eszmék harca, mely ellenségekké teszi a testvérsziveket. Mindnyájan egy szent célért küzdünk: a nemzet szabadságáért, a haza jólétéért. Miért nem fogunk hát kezét, miért nézzünk gyanus tekintettel vélt elleneinkre? Miért adunk fegyvert magunk ellen ellenségünk kezébe? Mig önmagának ellensége a magyar, mig magyar támad a magyarra; addig csak gyengülhet a nemzet s a meddő küzdelemből a közös ellen kerül ki győztesen.

Most folyik második harcunk a nemzet önállóságáért. Fátoly borul a kivívott szabadságra s most ez oszladni kezd. Segítsük elő közakarattal annak teljes eloszlását. Csak álmodtuk, hogy szabadok vagyunk s hogy álmunk tartós legyen, elringatott bennünket az, akinek fáj ez a szabadság. Ugy bántak velünk, mint a szelidített oroszlanal, megmutatták a kéklő eget s ezért hálából tápláltuk a szelidítőt.

Mutassuk meg, hogy nemzetünk érett a teljes szabadságra, elég erős az önállóságra s amit egykor kardjával vivott ki magának, most szellemerővel is biztosítani tudja azt.

De emlékezzünk a szabadságharc tanúságaira is. Az egyetértés szerezte meg a szabadságot, az egyenetlenség pedig majdnem örökre eltemette. Ha tehát eredményt várunk a jelentől, e mai, nem kevésbé nehéz küzdelemtől; ne feledjük, hogy ez csak akkor fog bekövetkezni, ha szent egyetértésben törünk a közös cél felé, ha együtt működik minden jó magyarban ész, szív és erős akarat!

Karcos.

Honnan jössz te enyhe márciusi szellő,
Színes lobogókkal dévajul enyelgő?
Talán a meleg dél illatos tájirul,
Hol örök pompában pálmaliget virul?

Vagy a nap közelből, ez örök világból,
Mely a sötétségre fényesen világol?
S azért roppegnél ki, hogy elüzd a fagyot,
Melyet a zsarnokság jégkérgé itt hagyott?

Érzem lehelleted, márciusi szellő,
Ébresztgető szárnyad más tájról jött elő,
Onnan, hol örökké mosolygó az égből,
Fényesebb a csillag, fehérebb a telt hold.

S a mig mohó vágygyal szívom lehelleted,
Puha, selymes kézzel arcom legyezzeted
S mintha sugni-bugni akarnál valamit,
Fülembé dudolod a költő dalait.

Egyszer lágyan rezdülsz, mint egy kakukóra,
Máskor neki zudulsz harci riadóra.
Félig sóhajból vagy, félig büvös fényből,
Fellobbanó fényár avatag fővényből!

Kéklő Márványtenger örvényes partinál,
Hol annyi bujdosót sujtott a zord halál,
Lángnyelvek csapnak fel március idusán,
Mint vér sziveinkből a gyilkoló tusán.

Ti zsarnok vérszopók, szabadság gyilkosai!
Ádáz szemetek a fényt hiába lesi,
Nem fojthatjátok el e lobbanó lángot,
Hőse ugyan meghalt, de hagyott fulánkot.

Nektek ez a fulánk fájóbb bármi törnél,
Borzalmasabb, féltőbb bármi lidércfénynél,
Nekünk? Semmi más, mint enyhe, meleg szellő,
Szunnyadó erőnköt életre serkentő.

Mely, ha lenyüggök, — mint egy látatömeg
A haragos eget tüzköddel tölti meg,
Aztán összecsapzik . . . s feltűnik az egen
Csillagunk Rákóczi és a nagy idegen.

Rákóczi és Kossuth két kialudt csillag,
Rózsa, melyet régen elhagyott az illat.
Két kicsike sirban mind a kettő halva,
De a népszabadság még sincsen eladva.

Mi a népszabadság? megölt phönix madár
Szétszórt hamvaival megtelik a határ,
Ott minden atómja egy-egy maggá válik,
S tavaszi napfénynél szépen kicsirázik.

Ne félj magyar népem, ha jönne új tusa,
Harcra lelkesítne március idusa.
Ne félj! többé önkény soha el nem tapos,
Haza jött, itthon van, apánk, Kossuth Lajos!

Sassi Nagy Lajos.

A szabadság ünnepe.

Olaszliszka, 1905. márc. 13.

Sok ünnepe van a magyar nemzetnek, közöttük van kisebb-nagyobb jelentőségű, de messzi kiható következményeiben nemzeti szempontból talán legnagyobb, legmagasztosabb aspirációk győzelmének a szabadság, egyenlőség, testvériség hármasszeme kivívásának nagy ünnepe. A többi ünnepeket az egyes vallásfelekezetek a maguk külön hagyományos szokásaik keretében ülik meg, egyedül a március 15-iki nemzeti ünnep az, melynek megünneplésekor elnémulnak a pártoskodás szenvedélyei — habár rövid időre is — leomlanak a felekezetek közti viszályok és válaszfalai.

Impozánsan és lélekemelően csak így szentelhetünk méltó ünnepet március idusának, ha a hazaszeretet forró érzetében egy test és lélekkel olvadva vallás- és fajkülönség nélkül az ünnep rendezésből a hon minden polgára magának részt követel.

Immár csak rövid órák választanak el a magyar nép új életre ébredésének, feltámadásának nagy napjától, amikor a honfi szív elzáródok nemzeti politikai Messiasának — Kossuth apánknak és a többi nagy nemzeti hőskövek érealakjához — le-róni a hódoló tisztelet és honfiai kegyelet adóját s mint legfőbb kutför-rásból lángoló honszerelmet és ideális lelkesedést merít a jövő küzdelmeihez.

Ma, amidőn szerte az országban hódító, diadalmas körutját járja a nemzeti színű lobogó s hazafias eszmék éltető, meleg sugarai török át a legsötétebb borut is, mely hosszú időközön át sötétségben tartotta a lelkeket — gyújtó sugarakat lövel a szivekbe, hogy azokat hazafias tettek végrehajtására megtermékenyítse.

Ma tehát, mikor mint fényes szövétnekek világolnak lelkünkben a nemzeti aspirációk s mikor a forró lelkéből fölesap az érzés hulláma, mint ahogy önként fakad föl tavasszal a föld meleg szivéből a kis virág, ma a magyar impozánsabb fényvel s százsorta nagyobb lelkesedéssel áldoz ama letűnt korszak dicső emlékének, mely immár csak a múlté, de a szivekben vallássá lett, mint a feltámadás.

Csodás erő hatalma alatt állunk e napon, mely bűbajos erejével ünneplésre hív fel minden honszerető magyart. E csodás varázs hatalma egy letűnt korszaknak emlékezte, mely emberfeletti vívódások, titáni küzdelmek árán megvetette fundamentumát a szabad, független, új Magyarország; a magyar történelem örökemlékü napja, egy csodás látomás, mely a nemzet életében egy új, dicső korszaknak hajnalhasadását jelenté — 1848. március 15-ike.

Mint minden évben, úgy most az ország legféltreesebb falujában is — hová a nagy eszme s a civilizáció csak halvány sugarakat vethet — a magyar nép a szokottnál nagyobb fényvel és lelkesedéssel ünnepli meg azt a nagy lánczó napot, mely úgy áll előttünk, mint egy örökké tüdőklő valóság, amikor egy pillanatra az ég a földre költözött, amikor a nemzet másik megváltónk, a honszeretet által megdicsőített. E nap küzdelmeiben évszázadok vívódása, népek elfojtott nyögése, próféták jóslata, apostolok szenvedő sóhajtatása zúgó viharra változott, mely utjából elsepert mindent, mi szennyet addig összehalmozgat a századok. — E nap diadalalaiban a megváltás öröme, az új élet lelkesedése; a szabaddá lett gondolat egekig való repülése, a rabszolgaság évszázados kintzó járma alól felszabadult népek testvéri ölekezése hirdette az égiek helyeslő Amenét.

E napnak küzdelmei egy sötét korszakra mutatnak vissza, melytől megváltatánk; ádáz harcok árán kivívott sikerei egy fényes jövődő alapját rakták le számunkra, hogy a

nemzet jólétének, boldogulásának épületén, a jövődő magyar nemzeti állam kiépítésén a legjobb igyekezettel s nemes ambícióval munkáljunk.

De voltaképpen mint utódok előtt, miésoda nekünk a március 15-ike?

Határköve egy sötét, gyászos multnak, egy hosszú századokból álló szomorú korszaknak, melynek ma csak a pusztá emlékeztetőtől is fázunk. Egy korszaknak, melyet méltóan csak ez egy szóval jellemezhetünk: Szolgasság. Egy korszaknak, mely az összes kulturnépek között legnagyobb súlylyal a magyarra nehezült. A történelemből tudjuk, hogy több népek viselték hosszú századokon át a rabszolgasság jármát, de elvesztett szabadsága felett csak a magyar kesergett! Más népek is nyögtek a zsarnokság igáját, de ott a zsarnok fénye, dicsősége legalább visszasugárzott egész nemzetére, melynek végtére maga is fia volt: de a magyar dicsőségéből idegen font magának glóriát és a magyar verejtékéből idegen népgyűlölt ellenség táplálkozott.

Mig a félhold ellen testével védte egész Európát, száz és száz sebből vérző szivét, mint egy bilincsekbe vert Prometheusznak — a sasnak körme tépdésé. Zászlóinokon ugyan nem egyszer lengett diadalmasan a szent jelige: „Istenért s a szabadságért!” amit az őt világrészen mindenütt tisztelő bámulattal emlegetnek: a magyar vitézség nem egyszer vivta ki a világ bámulatát és elismerését, de hát végre, az oroszlan is kifárad a hosszú küzdelemben, mi sem bírtuk tovább s a nemzet kimerülve elalélt. S ha a holtak vélt tetemben itt-ott életjelek mutatkoznak, ha a népjogok igaz védelmére, a nemzeti szabadság istápolására hősokeket adott a Gondviselés: nyomokban vér, börtön, bitó s fejükre kész volt a martir koszoru.

A tél végire járt. Az a rettenetes orkán, mely a nagy francia forradalomban végig sepert egész Európán, beleírta örökké fénylő betűkkel minden nemzet szivébe a szabadság, egyenlőség és testvériség szent ígeit, melyet onnan a szuronyok hatalma, vagy zsarnoki önkény keze végkép kiirtani többé nem tudott.

Megjött a tavasz, március idusa — a szellemébredés tavasza. Rügyek fakadtak a fákon, virágtenger özöne borította az ébredő föld határait s a hol ember megfordult, mindenütt daltól zengett a levegő. Azok a rügyek a népszabadság hatalmas fáján bomlottak, azok a virágok pedig a szabadság mezőin illatoztak és az a dal, az a vérpezsdítő, szivet-lelket lángra gyújtó dal — az elnyomott népek szabadságdala, mely száz formában, ezer alakban hogy ha felzendül: a refrainje, a tartalma: Szabadság!

E vágygyal a szivekben, e lelkesítő szóval az ajkon hívott a nagy munkára Széchenyi a legnagyobb magyar, hogy a koldusból gazdag, hatalmas nép legyen; e magasztos hazafias ideállal sziveikben zendült meg a költők ajkán az ébresztő harsona s kinek ezzel forrott össze lényé élete, ki egy hosszú emberöltőn át mindig hazája javáért munkált, küzdött és szenvedett; ki Isteni szavával lelkesített s a szunnyadó hazaszeretetet tüzet millió és millió szivekben lángra gyújtotta: a halhatatlan Kossuth Lajos.

Mesébe illő feladat, melyet nálunk megoldott egy nap: március 15-ike.

Ez a nap az, melyen a nép világozabban és őszintébben kimondotta a honatyaéknál, hogy „mit kíván a magyar nemzet?!” — ez a nap az, mikor egy varázsütésre a szóból tett lett; szabaddá lett a sajtó, eltörölték a cenzura, szabadon bocsátattak a státuszfogyók, megszületett a nemzeti őrsereg s az egyetértés, szabadság és egyenlőség vert tanyát az emberek között, melynek nyomában megjött a testvéri ölekezés. Csodás nap ez, midőn a honfiak ezrei a szabadság oltára mellett mint egy em-

ber — dörögték után a lángszavu költő esküjét:

A magyarok Istenőre esküszünk
Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!

Nemzetünk mozgalma — mondja Vasváry Pál — egy órához hasonlított. Kerekei Pozsonyban az országgyűlésen voltak, de nem igen akartak forogni. Rugóra volt szükség, mely a kerekeket gyorsabb mozgásba hozza. E rugót megadta a pesti ifjusági mozgalom. Mihelyt a rugó működni kezdett, a kerekek gyorsan és sebesen forogtak; az óra mutató Béesbe nyult s a Metternich politikájának végperceire mutatott. Az óra 300 éves hosszú hallgatás után ütött s ütése a bécsi kormányt, abszolutizmusnak halálharangja volt.

Halálharang ott, a feltámadás és megújódás trombita harsogása itt. A lassan mozgó és megakadó törvényhozás hetek alatt törvénybe foglalta azt, miért évek során hiába küzdöttek a reformpárt legjobbjai s mit a pesti ifjusággal a magyar nemzet kívánt.

A védelmezett népjog csatáiban a testvérnépből ellenség lett s magára hagyva, minden belső és külső támogatás nélkül — árván küzdött a magyar. A sors azonban, jobban mondva a Gondviselés ugy határozta, hogy a magyar nemzeti eposznak végeredményében szomorú, megrázó tragédiává kellett fejlődnie. Marathonná lett az Al-föld végtelen rónája, Termopilévé Erdély bergei! Emberfeletti, csodás erővel fölistenek küzdöttek a népszabadság kivívásában, küzdöttek: hogy elbukjanak s a győzelmes harcok, diadalmas csaták riadóját bevégezte az árulás, börtön, bitó és a rabláncok lelkét égető, fájdalmas zörgeése... A nagy tragédia vége: a gyászos emlékü aradi Golgota...

... Kossuth és Petőfi szellemei, kik a szabadság hü szolgálatában lettek halhatatlanok, nem hagyták teljesen árva édes nemzetünket, betöltötték a honfiak szivét. Megdicsőült szellemetek, ha évenként eljönnek e napon számon kérni tőlünk, mint unokáktól az örökül hagyott szabad magyar hazát s ha e sok megpróbáltatás és tenger szenvedésen átment szegény magyar nép pohara újból csordultig telnek a bánat és keserűség könnyűivel: egyetlen hívő szódra a veszélyben forgó hazának minden igaz fia újra talpon állana s akkor láthatnád, mit földi küzdelmes életed látni nem engedett; mennyi örömmel nézhetné a dicsők honból, hogy:

Győzni fog a regimented,
Egy magyar sem lesz itt osztrák:
Diadalt ül Magyarország!

Kalotaszegi András.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A választási mozgalom Karsa Ferenc árvaszéki ülnök nyugalomba vonulása alkalmából is megindultak; az ülnöki állásra hárman pályáznak és pedig: Pilissy Béla, dr. Szent-Györgyi Zoltán és dr. Bajusz Zoltán. Az esetleg megüresedő szolgabírói állásra dr. Marton Sándor, ha pedig aljegyzői állás üresednék meg, arra Mízsák József közleg. gyakornok pályázik.)

(Városi közgyűlés. Sátoraljauhely r. t. város képviselőtestülete ma délután rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban írunk. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. A vízvezetékhez szükséges terület megszerzése tárgyában Dókus Ernővel kötött szerződés elfogadása. — 2. A városháza fűtéséhez szükséges tüzi fa kiegészítése tárgyában hozott tanácsi határozat. — 3. Schön Vilmos közközházi igazgató főorvos átirata Ujfalusi János végrehajtónak egy óra való újabb átengedése tárgyában. — 4. Építészeti bizottság javaslata a közgyűlési terem villanyvilágítási berendezésének átalakítása tárgyában beadott polgármesteri előterjesztésre. — 5. Pilissy Béla volt rendőralkapitány kérényen

a nyugdíjra befizetett járulék átutalása tárgyában. — 6. A pénzügyi bizottság javaslata Dr. Stern Armin helyettesítési költségeinek kiutalása tárgyában. — 7. Pénzügyi bizottság javaslata a facsemeték árának megállapítása tárgyában.

(A pénzügyi palota terve. Mint annak idején említettük, a város közönsége a pénzügyigazgatóság, adóhivatal és pénzügyőrség részére egy palota felépítését vette célba és ennek tervvázlatára és megközelítő költségelőirányzatára pályázatot hirdetett. A tervpályázati hirdetmény alapján 3 pályamű érkezett be Pataky Miklós városi főjegyzőhöz. A pályaművek jellegi a következők: 1. „Pénzügy.” 2. „Az idő pénz.” 3. „Magyar építészet.” A beérkezett pályaműveket a képviselőtestület által megválasztott bizottság folyó hó 8 és 9 napjain bírálta felül s két napi beható tanácskozás után a „Magyar építészet” jellegű pályaművet a tárgyalás alapjául el nem fogadta. A „Pénzügy” és „Az idő pénz” jellegű pályaművek szerzői a kivitel kérdését némi tanulmány tárgyává tették ugyan, de nem oldották meg oly képen, hogy a város igényei és a pénzügyigazgatóság követelményei teljes kielégítést nyerjenek. Tekintettel azonban arra, hogy a pályázati hirdetmény szerint a pályadíjak a viszonyhoz legjobb két pályamunka szerzőinek kiadandók, a bíráló bizottság az I. pályadíjat a „Pénzügy” jellegű, a II. díjat pedig „Az idő pénz” jellegű pályaművek szerzőinek ítélte oda. A bíráló bizottság tagjai voltak: Székely Elek polgármester elnöke alatt Mauks Endre pénzügyigazgató, Hönscz Dezső műszaki tanácsos, dr. Hornyay Béla és Miklóssy István képviselőtestületi tagok, míg a jegyzői teendőket Pataky Miklós városi főjegyző látta el.

HIREK.

Március idusán.

— márc. 14.

Történelmünk, politikai életünk, nemzeti küzdelmeink legragyogóbb dicsősége 1848 március tizenötödike. Ekkor tépte le egy addig rabságban sinlődő nép a szolgasság láncait és kilépve a renyhesség sötét éjszakájából hajnalra kért, követelt emelt szívet és bátor szóval — a szabadság hajnalát.

Ujjongva üdvözölte glóriás apostolait, akik ujjá teremtettek egy romlásnak, pusztulásnak indult fajt, a mely már-már megfeledkezett isteni küldetéséről és vitez őseiről. Ez a korszak legfényesebb momentuma az egész világtörténelemnek, mert ekkor járta be a sziveket a szabadság szent áhítata, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, ur és szolga, nemes és jobbágy egyaránt; s a népfenség hatalmasan hullámzó vihara összedönté évszázadok és évszázadok maradiságát.

Az éjszaka eloszlik... és fölül az égen mosolygó hajnalpír özönlik el. És megindul a derengés első fuvalma nyugatról-keletre, hogy körüllegje a szenvedő népet: Arpádnak fiait. És vihar kerekedik, pusztító és tisztító vihar.

Ez az orkán halomra dönté századok áldatlan alkotását, amely elpusztulással fenyegette fajunkat.

Zürös, hosszú éjszaka után talpra állott a nemzet. Megértette, hogy legfőbb joga, mit a teremtés östörvénye adott neki: a szabadon kifejledő élet, melyet semmiféle idegen hatalom nem vehet, nem rabolhat el tőle.

És a nagy idők megszülettek a nagy szellemeket, akik látták hazájok siralmas állapotát, látták, hogyan fonnyadoz, hervadoz napról-napra, hogy görnyed erőtlén fásultsággal a rabláncok sulya alatt; holott volna ereje összezúzni börtöne rozsdamarta ajtaját.

A kor szellemétől áthatva, megihletten szólottak a rabigában görnyedező nemzethez. S ime, az első szabad szó esodákat művel, szomjuhozva várja, lesi a nép apostolainak ajakáról a többi s megindul, hogy fennen követelje azt, mit eddig szívébe visszafojtva csak hű kívánságként epedezett.

Nyomában reesegve, ropogva omlanak össze a hatalmas szipolyozók bástyái, immár csak egy hatalom van: a nép, mely dörgő hangon harsog egy dalt: a szabadság himnuszát.

Amit századok nem bírtak megalkotni, megteremtí az egy röpke nap: március idusa. A magyar szellem legnagyobb diadalát üli e napon, soha magyar szó nem hangzott oly szépen, mint e napon, amikor bele volt sirva egy nemzet öröme és keserves búja; lelkesedése, bátorsága, elszántsága. Soha lanton nem rezdültek meg oly esodásan, oly búban a szabadság örök becsü dalai és nem vágta szemébe soha oly mérszen dal népe tétovázását, választásra készítette a szolgaság vagy a szabadság között, mint a Petőfi lantja.

Most látják, hogy törvényeink hiányosak, meg nem felelők, rosszak s megalkotják azokat a törvényeket, melyek iránt még mai nap is a legnagyobb tisztelettel viseltetünk nem csak azért, mert e törvények a nemzet önállóságának, állami életének nagyobb biztonságát nyújtanak, mint bármely régebbi törvények, hanem főleg azért szereti és tiszteli különösen ezeket a törvényeket a magyar nép, mert e törvények alkotásától számítja polgári jogait, földesuri hatóság aluli folszabadosát, a hűbéri viszonyok megszüntetését és azt, hogy mindenki ur most már a maga földjén.

Láttuk már a magyart dicsőnek, elszántnak, de sohasem láttuk nagyobbak, mint akkor. Minden fia ez újjáébredett hazának egy hőrosz, aki saját diadala napjából fonja meg magának a halhatatlanság glóriáját.

Azelőtt is, azután is hosszú időközön át nem bírtak oly világraszóló intézményeket, nemzeti létünket érdeklő jogos követeléseket elérni, mint ez egy napon: március tizenötödikén történt. És olyan nekünk e nap, mint multunk legszentebb temploma, hová imádkozni jár minden magyar lélek.

Es mig heviteni, gyujtani bir bennünket a honszeretet e legragyogóbb napja, mig érezzük, megértjük március tizenötödikének jelentőségét: addig ne féltsük, hogy a sors haragja vagy ádáz ellenünk dühe elpusztít bennünket. Mert eljön újra március idusa, amely visszaadja lelkesedésünket, ősi erőnkét, diadalmamorunkat, nincsen oly hatalom, melylyel dicseljesen szembe ne szállhatna a nép, mert a magyart nem szolgaságra, hanem korlátlan szabadságra teremté Hadur.

Március tizenöt. Ma érkeztek be hozzánk a Zemplénumvármegyében rendezendő március 15-iki ünnepek kiegészítésül az utolsó tudósítások. Szinte sajnáljuk, hogy nem egy számban csoportosítva, de részletenkint közöltük le azokat, mert ugy teljes áttekintést nyerhetek volna arról olvasóink — amit mi oly igaz hazafiu örömmel vettünk észre, — hogy alig van vármegyénkben nagyobb község, mely a nagy napon ne rendezne ünnepet.

Sátoraljaujhelyben a márciusi ünnepek az általunk már régebben közölt műsor szerint fognak lefolyni. Az általunk közölt program csak annyiban változott meg, hogy még dr. Piskóty Ferenc is fog szerepelni a műsorban szavalattal. A márciusi ünnepekkel kapcsolatban Dókus Gyula alispán a helybeli várm. törv. bizottsági tagokat és tisztviselőket körlevélben kérte fel, hogy folyó hó 15-én d. e. 3/4 9 órakor a vármegyeháza nagytermében gyülekezzenek,

honnan testületileg vonulnak a helybeli templomokba.

Olaszliszkán szintén méltó fényvel lesz megünnepeelve Március tizenötödike. Az ünnepséget az ó-liszka iskolák hazafias tanítóikara rendezi. Az ünnepség műsora a következő: Ima és dal a hazáért. Eneklí a férfi és női kar. Március 15. alkalmi szindarab. Szereplők Zombory Margit, Kalotaszegi András és Román János. „Kossuth apánkhoz” Eneklí a férfikar. „Március 15” irta: Németh Pál, szavalja: Román János tanító. „Március Idusán” irta: Abrányi Emil szavalja: Kalotaszegi András tanító. Az ünnepséget egy élőkép fogja bezárni.

A nagymihályi kaszinó egyesület a f. évben is megünnepli a szabadság újjáébredésének dicső napját és a Barnai szálló nagytermében társas vacsorát rendez.

A tállyai ev. ref. elemi iskola növendékei 1905. március 15-én d. u. 2 órakor saját iskola termében hazafias ünnepélyt tartanak következő műsorral: 1. Himnusz. Kéthangra éneklí a gyermekek. 2. Emlébeszéd. Tartja: Homoky György tanító. 3. Talpra magyar. Kéthangra éneklí a gyermekek. 4. Március 15. Szavalja Zahoránszky Barna V. o. t. 5. Tavasz elmúlt. Kéthangra éneklí a gyermekek. 6. Magyar vagyok. Szavalja: Csenes Róza VI. o. t. 7. Kossuth Lajos azt... Kéthangra éneklí a gyermekek. 8. Mikor imádkoztok. Szavalja Török Rózsika V. o. t. 9. Szózat. Kéthangra éneklí a gyermekek. 10. Rákóczy induló. Eneklí a gyermekek.

Március 15-ike Málcán. A Málea és vidéke intelligenciája március idusát méltóan kívánja megünnepelni; matineet rendeznek délelőtt, melyet közebb fog követni.

Március 15-ikét a nagymihályi ifjúsági egyesület is meg fogja ünnepelni az állami kisdiedővóban. Az ünnepély sorrendje: 1. „Himnusz” Erkel Ezeretől, éneklí Klain Sándor karmester vezetése mellett az ifj. egyesületi dalárda. 2. Elnöki megnyitó; tartja Faber Ferencz e. elnök. 3. „Március 15” id. Bajusz Józseftől, szavalja Mastsenyik Ede. 4. „Március 15.” Felolvassa Szeitel Miksa. 5. „Nemzeti dal” Petőfitől, szavalja Hirkó Mihály. 6. „Nemzeti dal” Irsa Bélától, éneklí az ifj. e. dalárda. 7. „Itt akarok élni, halni” Dalmady Győzöttől, szavalja Fetterik Andor. 8. „Egy gondolat bánt engemet” Petőfitől, szavalja Fedoresák János. 9. Tavasz elmúlt... éneklí az ifjúsági e. dalárda. 10. Záróbeszéd, tartja Mathiasz József ifj. e. igazgató. 11. „Szózat” Egressy Bénitől, éneklí az ifj. e. dalárda.

A munkások ünnepe. A sátoraljaujhelyi munkások március 15-ike alkalmából holnap este fél 8 órakor tüntető körmenetet tartanak, mely a Kossuth-utca a szizmadia színtől indul s a Széchenyi-, Wekerle-téren és a Kazinczy-utcaig keresztül a görög kath. templomig vonul. Onnan a körmenet visszatér a „Vadászkürt”-szállodáig, ahol az erkélyről a munkások ünnepi szónoka emlékbeszédet tart az 1848-iki eseményről és azoknak mai jelentőségéről. A beszéd megtartása után a munkások szétoszlanak.

Halálozás. Résztvétel értesülünk, hogy izségi Isépy Miklós nyug. 1848—49-iki hadnagy és vármegyei kórházgondnok f. hó 13-án elhalt. Az általános közszeretnek örvendett elhunytat nagy kiterjedésű család gyászolja. A család által kibocsátott gyászjelentés a következő szövegű: Ifj. Horváth Józsefné szül. Isépy Julián, férje ifj. Horváth József, gyermekei: Tihámér, Ernő, Margit és Béla; Bárczy Barnáné szül. Isépy Etelka és Bárczy Barna, gyermekei: István, Rózska, Aranka és József; Matheidesz Istvánné, szül. Isépy Veron és Matheidesz István, gyermekek: Mártha és Isépy Erzsébet, Isépy Géza és Isépy István és családjaik, vala-

mint számos rokonaik nevében is fájdalommal tudatják a szeretett apa, nagyapa, testvér, após, sógor és rokonnak izségi Isépy Miklós 1848—49-iki nyug. hadnagy s megyei közkórházi gondnoknak élete 76-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó évi március hó 13-án d. u. 5 órakor történt gyászos elhunytát. A kedves halott tetemei f. hó 15-én d. u. 2 órakor fognak az ev. református vallás szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Sátoraljaujhely, 1905. március hó 13-án. Béke hamvaira.

Vonat-kisiklás. Tegnap, folyó hó 13-án, majdnem végzetessé váló baleset történt a Legyenemihályi és Velejte között levő vasuti pályatesten. Egy tehervonat ugyanis a vasuti vonal eme szakaszán kisiklott s több kocsi lezökölt a sínpárról a pályatestre. A vonat személyzetének azonban nem történt baja, mindazonáltal vizsgálat indult meg oly irányban, hogy mi okozta a vonat kisiklását. A kikökölt kocsik beemelése után a vonat nagy késéssel folytatta útját.

A sátoraljaujhelyi polgári leányiskola építésére beadott ajánlatok közül a vallás- és közokt. miniszter a Klein Izidor helybeli építészét fogadta el. Az építkezés költsége 50.000 koronában lett megállapítva. Az építkezés azonnal kezdetét veszi úgy, hogy az iskola még f. évi szept. hó elsején lesz átadva rendeltetésének.

Esküvő. Lang Menyhért nyirábrányi földbirtokos és bérlő folyó hó 12-én esküdött örök hűséget Sátoraljaujhelyben Roth Gizának, Roth József helybeli birtokos és kereskedő leányának.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület sorsjátékának huzása. Az ország egyik legnagyobb közművelődési egyesülete a Széll Kálmán, Pallavicini Ede örgróf és Rákosi Jenő elnöke alatt álló Dunántúli Közművelődési Egyesület kénytelen volt sorsjátékának március 11-ére kitűzött huzási időpontját a pénzügyminiszter engedélye mellett folyó évi november hó 11-ére elhalasztani, s az egyesület elnöksége e napon a sorsjáték huzását feltétlenül megtartja s ekkor a 60000 korona értékű nyeremények felett fog hatósági ellenőrzés mellett a huzás lefolyni, s a nyereményjegyzék az érdekelteknek megküldetni.

A rejtélyes asszony. Nehány nappal ezelőtt egy 35—40 év körüli asszony került a rendőrség kezébe, aki a helybeli róm. kath. parókiáról, a hová kéregetés ürügye alatt bement, a házvezetőnő felöltözött ellopata. Az előállított nőnek semmi igazolványa nincsen. Kihallgatása alkalmával magát Szabó Józsefné szül. Nagy Mária kassai születésű, munkácsi lakos, lakatossegéd nejének vallotta be, mint kinek Munkácsen négy gyermeke és anyósa van, férje pedig a miskolci közkórházban betegesen fekszik. Mint-hogy a beszerzett adatok szerint ezen vallomása nem felel meg a valóságnak és kiletéről most minden felvilágosítást megtagad, valószínű, hogy az illető rovott multu, esetleg körözés alatt álló nő. A rendőrkapitányság a rejtélyes asszonyt mindenfelé körözti, hogy személyazonosságát megállapíthassa.

Eljegyzés. Klein Gyula tolelvai kereskedő eljegyezte Braun Szerén kisasszonyt Pusztá-Körtvélyesről.

Betörések. Ezuttal nem Ujhelyben történt betörésekről adunk hírt, hanem olyan esetekről kívánunk említést tenni, melyek bennünket annyiból érdekelhetnek, hogy részben hozzánk közel, a szomszéd vármegyékben történtek. Az utóbbi hetekben többször megtörtént, hogy betörők kirabolták egy-egy pénztárat Wertheim-kasszáját és a benne talált pénzt, sőt számos pénztárat és okmányt is vittek magukkal. Ilyen betör-

résről olvastunk néhány nappal ezelőtt, mely Munkácsen és Ungvármegyében történt és hasonló betörések vességük most hírt Mármaroszigetről. Mind a három helyen pénztárat fosztottak ki a betörők, akiknek — értesülésünk szerint — nem bírtak még nyomára akadni. A legutóbbi eset Mármaroszigeten történt, ahol a takaré- és hitelbankot törték föl és az egyik pénztáránynek angol számszámokkal való megfúrása után 5000 korona készpénzt és egyéb értékpapírokat vitt el. Mindezekből nyilvánvaló, hogy vidékünkön egy szervezett betörőbanda jár és üzi háborítatlanul garázdálkodásait. Eppen ezért szükségesnek tartottuk mindezeket fölemlíteni és figyelmeztetni egy a hatóságokat, valamint az összes vármegyénkbeli pénztárat, hogy résen legyenek és még idő előtt tegyenek meg minden intézkedést hasonló esetek kikerülése végett.

A sátoraljaujhelyi gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör folyó évi március hó 4-én tartott álaros bálján felülfizetett még dr. Hornyay Béla 20 koronával, mely felülfizetésért ez uton mond köszönetet az egyetlen nevében az elnökség.

Hajójegyek Amerikába. Fiuméből Newyorkba legközelebb március 30-án a „Kárpátia” és április 13-án a „Ultónia” gyorsgőzösk indulnak. A nagy kényelemmel berendezett oceánjárók a hajótársaság különös gondot fordít az utasok élelmezésére. A hajóegy árabán befoglalatnak 2 napi ellátás Fiumében és teljes ellátás a hajón. Az „Adria” személyszállító osztálya (Budapest, Vigadó-tér 1.) a belügyminiszter rendelete értelmében az utlevéllel ellátott kivándorlónak Fiumén kívül a többi európai kikötő bármelyike felé is adhat hajójegyet, ennél fogva a külföldre előteget küldeni nemcsak felesleges, hanem kockázatos is, mert az onnét érkező hajójegyet, levelet és nyomtatványt, a megfelelő belügyminiszteri rendelet értelmében, a hatóságok minden egyes esetben elköbozzák.

Vérszegény és gyenge szervezettel egyének vegyék tudomásul, hogy bármely más vaskészítményei nem fogják elérni azt az eredményt, melyet a *Kriegner-féle Tokaji china vasbor* nyújt. — Bárki is befogja látni, hogy a valódi jómínőségű tokaji bor már maga is erősítőleg hat a szervezetre, már most méltóztassanak tekintetbe venni, hogy ezen elsőrendű öt buttonos tokaji borban egy különös eljárás folytán a vasnak chininhez kötött vegyületét akként visszük be, hogy az a borban tökéletesen oldva, ugyszólván összeérve változatlan marad. Ez az egyedüli reel és orvosnárók által számtalanszor ajánlott vasspecialitás. Ova intem a tisztelt közönséget a silány, bár hangzatosabb reclammal hirdett különlegességektől. Kapható 3.60 és 6 koronás üvegekben a készítőnél „Magyar Korona” gyógyszerár, Budapest, VIII. Calvin-tér.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk nagyon tisztelt tudósított felkérjük, hogy a vidéken lefolyó március 15-iki ünnepekről lapunk címére lehetőleg közvetlenül az ünnep lefolyása után tudósításokat küldeni sziveskedjenek.

H. Gy. Tálly. Sajnos, az emlékbeszédnek nem tudunk helyet szorítani. Kérjük szives tudósítását az ottani ünnepegről.

G. Helyben. Nagy ügyes a technikája, de nekünk az a reményünk, hogy öntől jobbat is foghatunk közölni. A gyenge bemutatkozó semmivő tehetné a későbbi jobbakat is.

Kiadótulaidonos: Ehlert Gyula.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljaujhelyen és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.

Eladó vetőmagvak.

Nagymélt. gróf Andrassy Géza ur parnói uradalmában korlátolt mennyiségben tavaszi búza vetőmag kapható métermázsánként 22 korona árban. — Továbbá waggon számra két faj burgonya „Szepességi sárga“ és „Hor-tenzia faj“, métermázsánként 7 kor. árban, a vécei vagy terebesi állomásra szállítva.

Uradalmi központi Tiszt-tartóság.

Eladó

egy pedálos és dupla hangszekrényes, alig használt Schunda-féle czimbalom.

Cim: a kiadóhivatalban.

Bérbeadó

5 világos és tágas pinceszoba.

Czim a kiadóhivatalban.

KATONA BÉLA

OKLEVEELES MÉRNÖK

Sátoraljaujhelyen, műszaki és vállalati

*** mérnöki irodát ***
nyitott.

Irodája foglalkozik: birtok felmérésekkel, térképezésekkel, tagosításokkal, parcellázásokkal és a mérnöki munka körébe tartozó mindennemű tervezésekkel.

Elvállalja: utak, vasutak, hidak és épületek tervezéseit és építését.

Iroda: Kazinczy-utca 507. (Haas-féle épület.)

Eladó

nagyobb mennyiségű
elsőrendű
takarmány

Rákócson

Gróf Biorði Egon úrnál.

Kiadó lakás.

A kir. járásbírósa által eddig bérelt lakhelyiségek folyó évi november hó elsejétől bérbeadó. Saját főzésű kütinő törköly pálinka eladó. Egy palack (1 liter) ára 2 korona.

Bánóczy Kálmán.

Szőlő-gyümölcsös

körülbelül 2 hold terjedelmű, a zsolymokai hegyen, szép regényes vidéken, jutányos feltételek mellett bérbeadó, esetleg eladó.

1000 drb. fiatal vegyes gyümölcsfa-csemete eladó.

Bővebb értesítést ad Bretz Gusztáv Sátoraljaujhelyben.

A párisi kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

Alapított 1886.

Kitűnően belüli

vadászfegyverek biztos revolverek

szabályozott és jól hordó szoba- és kerti fegyvereket (Flouber) jól és olcsón szállít.

FÖLDES L. puska- és revolvergyártó

Budapest, IV., Múzeum-körút 3.
Régi fegyverek újjáalakítására, javítására, tisztítására. — Árjegyzék ingyen.

587/1905. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a király-helmecei kir. járásbírósa által 1904. évi Sp. II. 734. sz. végzése által Wessely Mór sátoraljaujhelyi cég javára, Szilágyi Gusztáv n.-tárkányi lakos ellen 184 korona tőke, ennek 1904. év július hó 26. napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 74 kor 26 fillér perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1050 koronára becsült házi butorok, szőnyegek, fegyverek, kocsi és löszerszámból álló ingóságok nyilvános árverés úján eladatnak.

Mely árverésnek a kir.-helmecei kir. járásbírósa V. 355/2. 904. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Tárkányban alpercek lakásán leendő eszköz- és ingatlanok 1905. évi márczius hó 20-ik napján délelőtti 11 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingo-

ságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzéknyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóli kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Megjegyeztetik, hogy fenti ingóságok ekkor adatnak el, ha azok márczius 20-án d. e. 10 órakor el nem adatnak.

Kelt Kir.-Helmecei, 1905. évi márczius hó 1. napján.
Szabó Lajos,
kir. bír. végrehajtó

KIVÁLÓ VASPRÆPARATUM

a KRIEGER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

Első rangu magyar vas-specialitás kütinő sajátosságaiért, ugymint rendkívüli könnyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vastartalom (100 gramm borban 0-05 tisztá vas), az országos egészségügyi tanács javaslatára a belügyminiszter ur engedélyvel látta el. Az eredmény feltétlenül biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánozzák; de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel különbözik már az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követ-het-k. Kis üveg 3-20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb gyógy-szertáraitban és főelárusító helyén

Telefon 58—47.

Telefon 58—47.

MAGYAR KORONA gyógytár BUDAPEST, Kálvin-tér.

GÖZSÉPŐ KÉSZÍTÉK
KÉZVÉSI KÉSZÍTÉK MELLETT
GŐZSÉPŐK IS KÖTTETEK

AGRARIA

OSZTR. MAGYAR
ÁLLANVASUT-TÁRSASÁG
KESZITAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNK
VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNK
VEZÉRÜGNÖKSÉGE.

AZ
"AGRARIA"
HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
"FONTOS!"
FORGALOMBA.

ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
KIÁLLITÁSÁN BEMUTATOTT
NYILVÁNDOS SZÁNTÁSÉRT
MAGY ARANY ÉREMMELEL ÉS DISZ-
OKLEVELELLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK.
TULSZÁRNÁLTAK AZ IDEGEN
GYÁRTMÁNYOKAT
ÁRRNY ÉREMMELEL KITÜNTETVE.
MINDEN TALAJHOZ MEGFELELŐ VETÉSI
UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

ÁRJEGYZÉKÜNK
MINDEN GAZDÁNYNAK FONTOS
TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNNATRA
DUMMENTESEN KÜLDETIK!

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM:
"AGRARIA"
BUDAPEST.